

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ОСНОВИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові основи оперативно-розшукової діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 27 с.

Розробники:

Шило Ольга Георгіївна,
докторка юридичних наук, професорка
Марочкін Олексій Іванович,
кандидат юридичних наук, асистент
Повзик Євген Вікторович,
кандидат юридичних наук, асистент

Затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу
та оперативно-розшукової діяльності
(протокол № 21 від 23 червня 2021 р.)

Завідувачка кафедри – Шило Ольга Георгіївна, докторка юридичних наук,
професорка

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	15
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	15
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	17
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	19
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	20
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	21
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	21

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові основи оперативно-розшукової діяльності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	Обов'язкова	Обов'язкова
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2022	Рік підготовки: 2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120		2	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	

Мета навчальної дисципліни – формування системи знань щодо сутності та правової природи оперативно-розшукової діяльності як окремого напрямку правоохоронної діяльності, її місця та функціонального призначення у державному механізмі протидії злочинності, підстав та порядку здійснення розвідувальної, контррозвідувальної, оперативно-перевірочної діяльності та пошуку безвісно зниклих осіб, правового регулювання порядку здійснення оперативно-розшукових заходів, використання результатів оперативно-розшукової діяльності в кримінальному провадженні, набуття навичок застосування релевантної практики Європейського суду з прав людини та

Верховного Суду при вирішенні складних питань проведення оперативно-розшукових заходів.

Завдання:

– надання теоретичних і прикладних знань щодо правових основ оперативно-розшукової діяльності, порядку проведення оперативно-розшукових заходів, гарантій прав і свобод людини під час проведення оперативно-розшукової діяльності;

– розвиток навичок і умінь узагальнення практики Європейського суду з прав людини, виокремлення правової позиції та застосування її при оцінці законності здійснення оперативно-розшукових заходів, використанні їх результатів;

– визначення загального алгоритму організації проведення оперативно-розшукових заходів та особливостей використання їх результатів у кримінальному провадженні;

– оцінка впливу Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток нормативного регулювання та правозастосування в Україні щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності та використання її результатів;

– надання знань щодо форм використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності та здійснення оцінки дотримання законності під час її проведення;

– надання знань щодо доктринальних підходів до вирішення проблемних питань під час оперативно-розшукової діяльності, формування навичок виявлення прогалин та колізій правового регулювання оперативно-розшукової діяльності, обґрунтування пропозицій щодо їх усунення.

Пререквізити: «Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та юридична практика», «Мова української юриспруденції», «Теорія права», «Логіка», «Юридична деонтологія», «Кримінальний процес», «Кримінальне право», «Конституційне право», «Криміналістика».

Кореквізити: «Професійна відповідальність правника», «Юридична психологія», «Теорія та практика застосування заходів забезпечення кримінального провадження», «Теорія та практика кримінального процесуального доказування», «Негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні», «Практикум з криміналістики», «Психологія слідчої діяльності».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Аналізувати правову природу, сутність та функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності.
РН 2.	Вільно користуватися системою правових джерел оперативно-розшукової діяльності.
РН-3.	Демонструвати розуміння міжнародних стандартів у сфері правової регламентації особливих (спеціальних) методів розслідування.
РН-4	Визначати характерні ознаки оперативно-розшукової діяльності порівняно з іншими видами державно-правової діяльності.
РН-5	Аналізувати характерні особливості правовідносин під час оперативно-розшукової діяльності.
РН-6	Дискутувати зі складних правових проблем здійснення оперативно-розшукової діяльності.
РН-7	Демонструвати розуміння основних тенденцій правозастосовної практики щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності та використання її результатів.
РН-8	Демонструвати навички застосування принципів оперативно-розшукової діяльності при вирішенні практичних ситуацій.
РН-9	Демонструвати знання та розуміння правового статусу суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.
РН-10	Демонструвати знання форм взаємодії суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.
РН-11	Вміти правильно визначати компетенцію суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.
РН-12	Розкривати особливості залучення осіб до проведення оперативно-розшукових заходів.
РН-13	Давати кваліфіковану оцінку стану правозастосовної практики у предметній сфері здійснення оперативно-розшукової діяльності.
РН-14	Демонструвати знання оперативно-розшукової термінології у юридичному дискурсі.

PH-15	Вміти виявляти, аналізувати та вирішувати проблемні питання здійснення оперативно-розшукової діяльності.
PH-16	Характеризувати підстави та порядок проведення оперативно-розшукових заходів.
PH-17	Демонструвати знання та розуміння порядку проведення оперативно-розшукових заходів, які здійснюються за процедурою, передбаченою КПК України.
PH-18	Демонструвати знання науково обґрунтованих рекомендацій стосовно проведення оперативно-розшукових заходів, порядок здійснення яких не врегульовано законом.
PH-19	Здатність демонструвати знання нормативного регулювання порядку використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) або несправжніх (імітаційних) засобів, що використовуються під час оперативно-розшукової діяльності.
PH-20	Демонструвати знання нормативних вимог фіксування ходу проведення та результатів оперативно-розшукових заходів.
PH-21	Демонструвати знання та розуміння сутності конфіденційної допомоги при проведенні оперативно-розшукової діяльності, її значення та форм.
PH-22	Характеризувати порядок заведення, ведення та закриття оперативно-розшукових справ.
PH-23	Демонструвати знання та розуміння сутності судового контролю при наданні дозволу на проведення оперативно-розшукових заходів, які обмежують конституційні права людини.
PH-24	Мати практичні навички обґрунтування клопотання про проведення оперативно-розшукових заходів, які проводяться на підставі ухвали слідчого судді.
PH-25	Визначати проблемні питання судового розгляду клопотання про надання дозволу на проведення оперативно-розшукових заходів та пропонувати шляхи їх вирішення.
PH-26	Визначати напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних

джерел.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН 1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності.

Проблеми гармонізації правових основ оперативно-розшукової діяльності в Україні з міжнародно-правовими стандартами щодо особливих (спеціальних) методів розслідування. Імплементация міжнародно-правових стандартів щодо особливих (спеціальних) методів розслідування у законодавство України. Практика Європейського суду з прав людини щодо особливих (спеціальних) методів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової діяльності. Особливості застосування у національній правозастосовній

практиці правових позицій ЄСПЛ щодо особливих (спеціальних) методів розслідування.

Негласне отримання інформації за законодавством зарубіжних країн.
Негласне отримання інформації у країнах англо-саксонської правової сім'ї.
Негласне отримання інформації у країнах континентальної правової традиції.

Генезис та сучасний стан оперативно-розшукової діяльності в Україні.

Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності. Сутність оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності, її завдання. Розвідувальна діяльність. Контррозвідувальна діяльність. Оперативно-перевірочна діяльність. Діяльність по розшуку безвісно відсутніх осіб. Оперативно-розшукова діяльність у сфері протидії злочинності та її межі: оперативно-розшукова профілактика злочинів; виявлення і документування злочинів; розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; забезпечення безпеки суб'єктів кримінального судочинства, співробітників розвідувальних органів, осіб, які конфіденційно співробітничать з розвідувальними органами України, членів їх сімей та близьких родичів. Співвідношення оперативно-розшукової діяльності з кримінальною процесуальною.

Метод правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.
Проблема правовідносин в оперативно-розшуковій діяльності.

Загальна характеристика правових джерел регулювання оперативно-розшукової діяльності та їх класифікація. Конституційно-правові, міжнародно-правові основи регулювання оперативно-розшукової діяльності в Україні. Закони, відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти у системі джерел регулювання оперативно-розшукової діяльності.

Принципи оперативно-розшукової діяльності. Принципи верховенства права та законності в оперативно-розшуковій діяльності. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль при здійсненні оперативно-розшукової діяльності. Принцип взаємодії

оперативних підрозділів з органами управління і населенням. Принцип публічності. Принцип єдності гласних і негласних заходів оперативно-розшукової діяльності, а також комплексно-системного їх використання. Принцип конспірації. Принцип оперативності.

Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх повноваження. Повноваження оперативних підрозділів Національної поліції - підрозділів кримінальної та спеціальної поліції; Державного бюро розслідувань – оперативними, оперативно-технічними, внутрішнього контролю, забезпечення особистої безпеки; Служби безпеки України - контррозвідки, військової контррозвідки, захисту національної державності, спеціальних підрозділів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, оперативно-технічних, внутрішньої безпеки, оперативного документування, боротьби з тероризмом і захисту учасників кримінального судочинства та працівників правоохоронних органів; Служби зовнішньої розвідки України – підрозділів агентурної розвідки, оперативно-технічних, власної безпеки; Державної прикордонної служби України - розвідувального органу спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону (агентурної розвідки, оперативно-технічним, власної безпеки), забезпечення внутрішньої безпеки та власної безпеки, оперативного документування та оперативно-технічними; управління державної охорони - підрозділів оперативного забезпечення охорони осіб та об'єктів, щодо яких здійснюється державна охорона; органів доходів і зборів – оперативних підрозділів податкової міліції та підрозділів, які ведуть боротьбу з контрабандою; органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України; розвідувального органу Міністерства оборони України - оперативних, оперативно-технічних підрозділів та підрозділів власної безпеки; Національного антикорупційного бюро України - детективів, оперативно-технічних та підрозділів внутрішнього контролю.

Фактичні передумови, правові засади і напрями взаємодії органів і підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, між собою та з іншими державними органами.

Співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності між міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, державними органами України, до складу яких входять оперативні підрозділи, та правоохоронними і спеціальними службами інших держав, які мають у своєму складі відповідні підрозділи, а також з міжнародними правоохоронними організаціями.

Модуль 2. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.

Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст. Класифікація оперативно-розшукових заходів. Разові та триваючі оперативно-розшукові заходи. Гласні та негласні оперативно-розшукові заходи. Глибокі та поверхневі оперативно-розшукові заходи. Автономні та комплексні оперативно-розшукові заходи.

Оперативно-розшукові заходи, які проводяться за процедурою, передбаченою КПК України:

1) Оперативно-розшукові заходи, які проводяться за ухвалою слідчого судді: а) проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи - проводиться згідно з положеннями ст. 267 КПК України (п.7 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); б) аудіо-, відеоконтроль особи - проводиться згідно з положеннями ст. 260 КПК України (п.9 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); в) зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж - проводиться згідно з положеннями ст.ст. 263, 265 КПК України (п.9 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); г) зняття інформації з електронних мереж - проводиться згідно з положеннями ст.ст. 264, 265 КПК України (п.9 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); г) накладення арешту кореспонденції, здійснення її огляду та

виймки - проводиться згідно з положеннями ст.ст. 261, 262 КПК України (п.10 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); д) спостереження за особою - проводиться згідно з положеннями ст. 269 КПК України (п.11 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); є) установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу - проводиться згідно з положеннями ст. 268 КПК України (п. 12 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); е) аудіо-, відеоконтроль місця - проводиться згідно з положеннями ст. 270 КПК України (п.11 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»).

2) Оперативно-розшукові заходи, які проводяться за постановою прокурора: а) контрольована поставка - проводиться згідно з положеннями ст. 271 КПК України (п.2 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); б) контрольована закупка - проводиться згідно з положеннями ст. 271 КПК України (п.2 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); в) оперативна закупка - проводиться згідно з положеннями ст. 271 КПК України (п.2 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); операція з контрольованого вчинення діянь, передбачених ст.ст. 305, 307, 309, 311, 318, 321, 364-1, 365-2, 368, 368-3, 368-4, 369, 369-2 КК України - проводиться згідно з положеннями ст. 271 КПК України (п.7-1 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»).

3) Оперативно-розшукові заходи, які можуть здійснюватися як на підставі постанови керівника оперативно-розшукового органу, так і постанови прокурора: виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації - проводиться згідно з положеннями ст. 272 КПК України (п.8 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»).

4) Оперативно-розшукові заходи, які здійснюються за рішенням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника з повідомленням про прийняте рішення прокурора: спостереження за річчю або

місцем, яке проводиться згідно з положеннями ст. 269 КПК України (п.11 ст.8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»);

Оперативно-розшукові заходи, порядок проведення яких не передбачений законом: а) опитування (п. 1 ст. 8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); б) наведення довідок (п. 4 ст. 8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»); в) збір зразків для порівняльного дослідження; г) дослідження предметів та документів; д) оперативне проникнення; є) ототожнення особи; е) оперативний експеримент; ж) обстеження жилих та інших приміщень за згодою їх власників або мешканців (п. 6 ст. 8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»)

Сприяння громадян оперативним підрозділам (п.п.13-15 ст. 8 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність»). Мотиви співпраці. Гарантії законності та безпеки конфідентів під час негласного співробітництва. Види сприяння.

Модуль 3. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності та окремих оперативно-розшукових заходів, використання їх результатів.

Порядок ведення оперативно-розшукових справ. Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності. Порядок заведення оперативно-розшукової справи. Строки ведення оперативно-розшукових справ, порядок їх продовження. Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукової справи. Порядок отримання дозволу слідчого судді на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання отриманої інформації. Структура та зміст клопотання оперативного підрозділу до слідчого судді на отримання дозволу на проведення оперативно-розшукових заходів, які тимчасово обмежують права людини. Дотримання режиму секретності під час проведення оперативно-розшукових заходів.

Використання результатів оперативно-розшукової діяльності. Визначення результатів оперативно-розшукової діяльності, їх характеристика

і види. Основні напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності: як приводи та підстави для початку досудового розслідування; для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні; для попередження, виявлення та припинення злочинів, розвідувально-підривних посягань проти України; для розшуку осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання та осіб, які безвісти зникли; для забезпечення безпеки працівників суду, правоохоронних органів, осіб, які співпрацюють з оперативно-розшуковими органами та осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, членів їх сімей та близьких родичів, а також співробітників розвідувальних органів України та їх близьких родичів, осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальними органами України, та членів їх сімей; перевірки осіб у зв'язку з призначенням на посади в розвідувальних органах України або осіб, що залучаються до конфіденційного співробітництва з такими органами, доступом осіб до розвідувальної таємниці; для взаємного інформування підрозділів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність, та інших правоохоронних органів; для інформування державних органів.

Умови, порядок і способи використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному судочинстві. Оформлення результатів оперативно-розшукової діяльності. Прийняття рішення про їх реалізацію. Легалізація оперативно-розшукової інформації та її розсекречування. Порядок передачі матеріалів оперативно-розшукової діяльності органам досудового розслідування. Особливості перевірки і оцінки результатів оперативно-розшукової діяльності судом під час судового розгляду. Способи використання результатів оперативно-розшукової діяльності для вирішення завдань кримінального судочинства.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності.				
		Тема 1. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.	12	2	2	8
		Тема 2. Загальна характеристика правових джерел регулювання оперативно-розшукової діяльності та їх класифікація.	12	2	2	8
		Тема 3. Принципи оперативно-розшукової діяльності.	12	2	2	8
		Тема 4. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх повноваження.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 2. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.				
		Тема 1. Поняття оперативно-	12	2	2	8

		розшукового заходу та його правовий зміст.				
		Тема 2. Оперативно-розшукові заходи, які проводяться за процедурою, передбаченою КПК України.	12	2	2	8
		Тема 3. Оперативно-розшукові заходи, порядок проведення яких не передбачений законом.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 3. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності та окремих оперативно-розшукових заходів, використання їх результатів.				
		Тема 1. Порядок ведення оперативно-розшукових справ.	12	2	-	8
		Тема 2. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукових заходів, які потребують судового контролю.	12	2	2	8
		Тема 3. Використання результатів оперативно-	12	2	2	8

		розшукової діяльності.				
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
		Лекції		Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота	
		Модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності.				
		Тема 1. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.	15	2	2	11
		Тема 2. Загальна характеристика правових джерел регулювання оперативно-розшукової діяльності та їх класифікація.	11	-	-	11
		Тема 3. Принципи оперативно-розшукової діяльності.	15	2	2	11
		Тема 4. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх повноваження.	11	-	-	11

		<i>Разом</i>	52	4	2	44
		Модуль 2. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.				
		Тема 1. Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст.	13	2	-	11
		Тема 2. Оперативно-розшукові заходи, які проводяться за процедурою, передбаченою КПК України.	11	-	-	11
		Тема 3. Оперативно-розшукові заходи, порядок проведення яких не передбачений законом.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	45	2	-	33
		Модуль 3. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності та окремих оперативно-розшукових заходів, використання їх результатів.				
		Тема 1. Порядок ведення оперативно-розшукових справ.	11	-	-	11
		Тема 2. Підстави та порядок проведення	11	-	-	11

		оперативно-розшукових заходів, які потребують судового контролю.				
		Тема 3. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	33	-	-	33
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правові основи оперативно-розшукової діяльності» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів (колоквіуми, контрольні роботи тощо).

Виконання контрольних завдань може проводитися у формі тестування. Конкретний перелік тестів та критерії оцінювання відповідей на тестові

запитання визначаються кафедрою і доводяться до відома студентів на початку навчального року.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (анотування додаткової літератури, підготовка постатейних матеріалів, усної доповіді чи презентації, підготовка та подання до опублікування наукової статті, тез наукової доповіді/повідомлення, здійснення мінідослідження тощо). Виконання завдань самостійної роботи оцінюється з огляду на правильність, аргументованість, повноту та обґрунтованість представленого студентом матеріалу.

Робота є індивідуальною та самостійною, а отже, співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил академічної доброчесності та недопущення плагіату.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з		

	кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.
URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
2. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
5. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>.
6. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
7. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
8. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>.
9. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.

10. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
11. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
13. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
14. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>.
15. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text>.
16. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>.
17. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17#Text>.
18. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр#Text>.
19. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>.
20. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.
21. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text>.
22. Про поштовий зв'язок: Закон України від 04.11.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-14#Text>.

23. Про правовий статус осіб, зниклих безвісти: Закон України від 12.07.2018 № 2505-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19>

24. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

25. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Центрального управління Служби безпеки України від 23 грудня 2020 року № 383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#n7>.

26. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20 травня 2020 року № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>.

27. Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>.

28. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.

29. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Література

Основна література

1. Багрій М. В., Луцик В. В. Процесуальні аспекти негласного отримання інформації : вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія. Харків : Право, 2017. 376 с.
2. Галаган В.І., Шум В.В. Процесуальний порядок накладення арешту на кореспонденцію у кримінальному провадженні України : монографія. Київ, 2017. 168 с.
3. Комашко В.В. Правові та організаційні основи контролю за вчиненням злочину : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Одеса, 2016. 226 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/5688?show=full&locale-attribute=uk>.
4. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: навч.-практич. посіб. Кудінов С. С., Шехавцов Р. М., Дроздов О. М., Гриненко С. О. 3-є видання, розшир. й доповн. Харків : «Оберіг», 2018. 540 с.
5. Основи оперативно-розшукової діяльності / уклад. С.В. Албул, С.В. Андрусенко, Р.В. Мукоїда, Д.О. Ноздрін; за заг. ред. С.В. Албула. Одеса : ОДУВС, 2016. 300 с. (Серія: Теорія і практика ОРД)
6. Полюхович О.І. Судовий контроль при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 231 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/13450>.
7. Соколов О.В. Виконання оперативними підрозділами доручень слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій: монографія. Наук. ред. О.Г. Шило. Харків, 2019. 256 с.
8. Удовенко Ж.В. Процесуальні гарантії забезпечення права на невтручання в особисте і сімейне життя у кримінальному провадженні. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 523 с.
9. Шерудило В. О. Процесуальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій, пов'язаних з втручанням у приватне спілкування : дис. канд. юрид. наук: 12.00.09 / Національна академія внутрішніх справ, Київ,

2018. URL:
http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/8130/5/Dis_sherudylo_07112018.pdf.

10. Шило А.В. Використання у кримінальному провадженні відомостей, отриманих у результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій: дис. канд. юрид. наук: 12.00.09 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2019. URL: http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Shilo/d_Shilo.pdf.

11. Шинкаренко І.Р., Шинкаренко І.О., Кириченко О.В. Правові та організаційні основи здійснення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій підрозділами кримінальної поліції (структурно-логічні схеми): Навч. посіб. Дніпропетровськ : ДДУВС, 2016. 224 с.

Додаткова література

1. Бущенко А., Сапожнікова О., Шинкаренко О. «Precedent UA – 2015». Київ: КВІЦ, 2015. 412 с.: іл.

2. Молдован В.В., Молдован А.В. Слідчі (розшукові) дії: Навчально-практичний посіб. К.: Алерта, 2019. 310 с.

3. Негласні слідчі (розшукові) дії: наук.-практ. посіб. / А.В. Столітній, Ю.Г. Севрук, О.В. Геселев, С.Д. Нестеренко. Видання друге, доп., доопрац. Київ: Норма права, 2021. 336 с.

4. Панова А.В. Визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні. Харків: Право, 2017. 240 с.

5. Погорецький М. А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : монографія. Харків : Арсіс, 2007. 576 с.

6. Тагієв С. Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія. Київ: ВД «Дакор», 2015. 440 с.

7. Теорія і практика забезпечення конституційних прав та свобод громадян при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій : монографія /

Н.О. Гольдберг та ін.; за заг. ред. С.Р. Тагієва та В.В. Шендрика. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 335 с.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=195:kafedra-operativno-rozshukovoi-diyalnosti&Itemid=151.